

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ГВАРДІЯ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ**

**ПОЛОЖЕННЯ
про оцінювання знань здобувачів вищої освіти
в Київському інституті Національної гвардії України**

Схвалено вченою радою Київського
інституту Національної гвардії України
Протокол № 6 від 20.02.2021

Київ 2021

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти за кредитно-модульною системою (далі Положення) розроблено на підставі Закону України “Про вищу освіту” та з урахуванням таких нормативно-правових документів:

- наказ Міністерства освіти і науки України від 23 січня 2004 р. № 48 “Про проведення педагогічного експерименту з кредитно-модульної системи організації навчального процесу”;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 23 січня 2004 р. № 49 “Про затвердження Програми щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України на 2004 - 2005 рр.”;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 20 жовтня 2004 р. № 812 “Про особливості впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу”;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 30 грудня 2005 р. № 774 “Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу”;
- наказ Міністерства внутрішніх справ України від 14 лютого 2008 р. № 69 “Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах МВС України”.

Положення визначає порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти і розроблено з метою:

- підвищення мотивації тих, хто навчається, до активної роботи впродовж навчального року, формування стійких знань (компетенцій), умінь та навичок;
- систематизації знань та забезпечення рівномірності їх засвоєння під час вивчення навчальних дисциплін;
- подолання елементів суб’єктивізму при оцінюванні знань;
- розширення можливостей для розкриття здібностей здобувачів вищої освіти та розвитку їх творчого мислення.

У процесі розроблення цього документа враховані основні положення Болонської декларації, результати педагогічного експерименту та досліджень із зазначених проблем, які проведені в Київському інституті Національної гвардії України (далі Інститут), методичні підходи щодо переходу на кредитно-модульну систему організації навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах України.

II. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

ECTS (Європейська кредитно-трансферна та акумулююча система) - система, яка створена для забезпечення єдиної міждержавної процедури оцінювання і порівнювання результатів навчання, їхнього академічного визнання і передавання від одного закладу освіти іншому. Система може використовуватися всередині вищого навчального закладу, між вищими навчальними закладами однієї країни, між вищими навчальними закладами-партнерами різних країн. Система ECTS базується на принципах взаємної

довіри учасників і передбачає додержання правил щодо всіх її частин: ECTS - кредитів, ECTS-оцінок, Угоди про навчання і зарахування кредитів.

Кредитно-модульна система організації навчального процесу - модель організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні модульних технологій навчання та залікових освітніх одиниць (залікових кредитів).

Модуль - задокументована завершена частина освітньо-професійної програми (навчальної дисципліни, практики, державної атестації), що реалізується у відповідних видах навчальної діяльності здобувача вищої освіти: лекції, груповому, практичному, семінарському, індивідуальному заняттях, груповій вправі, самостійній роботі під керівництвом викладача, стажуванні, різних видах практик.

Змістовий модуль (ЗМ) - система навчальних елементів навчальної дисципліни, яка поєднана за ознакою відповідності певному навчальному об'єктові та засвоюється за допомогою відповідних методів навчання.

Блок змістових модулів (БЗМ) - логічне об'єднання змістових модулів.

III. КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Контрольні заходи - це форма організації освітнього процесу, що визначає відповідність рівня набутих здобувачами вищої освіти знань, умінь та компетентностей вимогам нормативних документів вищої освіти і є необхідним елементом зворотного зв'язку у навчальному процесі.

Основними видами контрольних заходів в Інституті є:

- вхідний (попередній) контроль;
- поточний контроль;
- самоконтроль;
- проміжний модульний контроль;
- рубіжний контроль;
- підсумковий (семестровий контроль, підсумкова атестація).

Вхідний (попередній) контроль проводиться перед вивченням навчальної дисципліни з метою визначення рівня підготовки здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін, які забезпечують цю дисципліну.

Вхідний контроль проводиться на одному з перших занять за завданнями, які відповідають навчальному матеріалу попередніх дисциплін. Результати контролю аналізуються на кафедральних (міжкафедральних) нарадах спільно з викладачами кафедр попередніх дисциплін. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги здобувачам вищої освіти, коригування навчального процесу.

Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах навчальних занять. Основна мета поточного контролю - забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами вищої освіти у процесі навчання, перевірка їх готовності до виконання наступних навчальних завдань, а також забезпечення управління навчальною мотивацією здобувачів вищої освіти. Інформація, одержана під час поточного контролю, використовується для коригування методів і засобів навчання, а також для самостійної роботи здобувачів вищої

освіти.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю (летючки) під час проведення навчальних занять, виступів здобувачів вищої освіти при обговоренні питань на семінарських заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються відповідною кафедрою. Результати поточного контролю виставляються в електронний журнал та в журнал обліку навчальних занять. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення заліку і враховуються викладачем у процесі визначення підсумкової екзаменаційної оцінки з даної дисципліни.

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за національною чотирибальною (5, 4, 3, 2 бали) шкалою оцінювання, результати контролю записують у журналі обліку навчальних занять. Обов'язково оцінюються знання та навички здобувачів вищої освіти під час проведення практичних видів занять. За рішенням викладача поточний контроль може здійснюватися на інших заняттях. Форма проведення поточного контролю визначається кафедрою та відображається у методичній розробці для проведення занять з навчальної дисципліни. Перескладання (підвищення) оцінки поточного контролю здійснюється за рішенням викладача.

Самоконтроль призначений для самооцінки здобувачами вищої освіти якості засвоєння навчального матеріалу з конкретної дисципліни (модуля) або розділу, теми (змістового модуля). З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми, розділу (змістового модулю) передбачаються питання для самоконтролю. Більша ефективність самоконтролю забезпечується спеціальними програмами самоконтролю та самооцінки, які є складовими частинами електронних підручників та автоматизованих навчальних курсів.

Проміжний модульний контроль - це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини (модуля) програми навчальної дисципліни. Проміжний модульний контроль може проводитися у формі контрольної роботи, тестування, виконання контрольних завдань тощо. Проміжний модульний контроль є необхідним елементом контролю якості засвоєння здобувачами вищої освіти змісту навчання.

Рубіжний контроль - підсумовує результати поточного та проміжного модульного контролів, можливих поточних перездач, проводиться з метою реалізації без сесійної накопичувальної технології оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з окремої навчальної дисципліни.

Здобувачу вищої освіти не може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну, якщо він не має оцінок за усі модулі, передбачені програмою навчальної дисципліни.

Оцінку за модульний контроль записують у журналі обліку навчальних занять та електронному журналі за національною чотирибальною шкалою оцінювання.

Знання здобувача вищої освіти оцінюються за національною (чотирибальною - "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно") шкалою, шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) і за 100 бальною шкалою Інституту.

Підсумковий контроль є семестровим та забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів вищої освіти на проміжних або заключному етапах їх навчання і проводиться у вигляді заліку або екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення підсумкового контролю з кожної навчальної дисципліни встановлюється робочим навчальним планом, зміст і обсяги - робочою програмою навчальної дисципліни, а структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів та критерії оцінювання визначаються рішенням відповідної кафедри.

За впровадження без сесійної технології оцінювання підсумковий контроль може здійснюватися без обов'язкового складання екзамену або заліку і відповідати рубіжному за умови, якщо здобувач вищої освіти набрав прохідну кількість балів (60 і більше) і не виявив бажання підвищити свою успішність шляхом складання екзамену або заліку.

Якщо за результатами підсумкового оцінювання (перескладання) здобувач вищої освіти отримав оцінку "незадовільно" ("F"), то його не допускають до подальшого перескладання. Він повинен вивчити дисципліну у наступному семестрі, про що складає рапорт (заяву). Прохання здобувача вищої освіти розглядається на засіданні факультету. У разі позитивного рішення висновки передаються секретарю Вченої ради. Дозволяється повторне вивчення не більше однієї дисципліни за рішенням Вченої ради. Термін вивчення дисципліни визначається індивідуальним навчальним планом, який розробляє викладач з цієї дисципліни. План затверджує начальник (завідувач) кафедри. Здобувач вищої освіти дисципліну вивчає самостійно, після чого складає повторний екзамен. У разі незадовільного результату перескладання - розглядається питання про його відрахування.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни не виставляється, якщо не виконані усі види робіт та завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни на семестр.

Підвищувати підсумкову оцінку викладачі можуть за особливі показники у вивченні навчальної дисципліни. Ними можуть бути: активна робота на семінарах (якісні виступи, доповіді, повідомлення), складання схем, задач, опрацювання та використання додаткової літератури, робота у військово-науковому товаристві здобувачів вищої освіти за темою даної дисципліни тощо.

Облік підсумкового контролю успішності здобувачів вищої освіти здійснюють у журналі обліку навчальних занять навчальної групи, електронному журналі, в індивідуальних навчальних планах, в яких фіксують інформацію за кожний кредитний модуль, та відомості обліку успішності. Підсумкова оцінка виставляється за шкалою ECTS, національною шкалою та шкалою Інституту.

Облік остаточного підсумкового контролю успішності здобувачів вищої освіти здійснюється в їх індивідуальних навчальних планах.

Оцінка за виконання вправ стрільб, водіння бойових машин, фізичну підготовку виставляється згідно з вимогами чинних нормативних документів Міністерства освіти і науки України, Міністерства внутрішніх справ України,

Головного управління Національної гвардії України.

Залік - це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного контролю (тестування, поточного опитування тощо), проміжного модульного контролю результатів виконання певних видів робіт на практичних, семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань протягом семестру.

Для підготовки до заліку у вигляді окремого контрольного заходу може виділятися один день за рахунок загального обсягу навчального часу відповідної навчальної дисципліни.

Екзамен - це вид підсумкового контролю, який має на меті перевірити та оцінити отримані здобувачами вищої освіти знання, уміння та ступінь опанування ними практичних навичок, а також розвиток творчого мислення в обсязі вимог програм навчальних дисциплін.

Екзамен є завершальним етапом вивчення навчальної дисципліни. Зі складних і об'ємних навчальних дисциплін можуть передбачатися два і більше екзамени. При цьому у навчальну картку здобувача вищої освіти додатково заноситься середня зважена оцінка.

Екзамени складаються здобувачами вищої освіти у період екзаменаційних сесій згідно з розкладом, який розробляється навчальним відділом Інституту, затверджується начальником Інституту і доводиться до відома науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти не пізніше, ніж за місяць до початку екзаменаційних сесій. У розкладі екзаменів повинно виділятися для підготовки до кожного екзамену не менше трьох днів.

Для підготовки до екзаменів зі статутів Збройних Сил України та фізичної підготовки, а також на право водіння автомобіля (бойових машин) вільні дні можна не виділяти.

Здобувачам вищої освіти може установлюватися індивідуальний термін складання заліків та екзаменів.

Перед кожним екзаменом обов'язково проводиться консультація.

Екзамен приймається, як правило, лектором з навчальної дисципліни. Рішенням начальника (завідувача) кафедри на допомогу основному екзаменатору можуть призначатися інші викладачі кафедри, переважно, ті, які ведуть заняття в навчальній групі, що екзаменується. У разі, якщо лекції з навчальної дисципліни читалися кількома викладачами, рішенням начальника факультету, начальника (завідувача) кафедри прямого підпорядкування може створюватися комісія для прийняття екзамену.

Результати складання екзаменів оцінюються за чотирибальною шкалою. Оцінки оголошуються здобувачу вищої освіти безпосередньо після його відповіді. Оцінки «відмінно», «добре», «задовільно» одразу після оголошення заносяться в екзаменаційну відомість і індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти. Оцінка «незадовільно» виставляється тільки в екзаменаційній відомості.

У навчальні картки здобувачів вищої освіти із екзаменаційної відомості вносяться всі виставлені оцінки як позитивні, так і негативні.

Екзаменаційні відомості складаються в двох примірниках, підписуються

заступником начальника інституту з навчально-методичної та наукової роботи, а після проведення екзамену зберігаються, як документи суворої звітності: перший примірник у навчальному відділі, другий - на факультеті.

Критерії оцінювання відповіді здобувача вищої освіти на екзамені повинні враховувати насамперед її повноту і правильність, а також здатність здобувача вищої освіти узагальнювати отримані знання, застосовувати правила, методи, принципи, закони у конкретних ситуаціях, аналізувати й оцінювати факти, події, інтерпретувати схеми, графіки, діаграми, обстановку на топографічних картах, викладати матеріал чітко, логічно, послідовно.

Під час розроблення критеріїв оцінки з певної дисципліни необхідно орієнтуватися на такі загальні рекомендації:

- оцінка «відмінно» ставиться, якщо здобувач вищої освіти демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, необхідний рівень умінь і навичок, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях;

- оцінка «добре» - здобувач вищої освіти допускає несуттєві неточності при застосуванні знань та умінь;

- оцінка «задовільно» - здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає окремі помилки, що не є перешкодою до подальшого навчання. Уміє використовувати знання для вирішення стандартних завдань;

- оцінка «незадовільно» - незасвоєння окремих розділів, нездатність застосовувати знання на практиці, що робить неможливим подальше навчання.

На екзамені оцінка виводиться за окремими оцінками за відповіді на запитання білета.

Наприклад:

При двох окремих оцінках виводиться:

«Відмінно» (А), якщо обидві оцінки «відмінно» (А).

«Добре» (В), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (А), а друга «добре» (В);

- обидві оцінки «добре» (В).

«Добре» (С), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (А), а друга «добре» (С) або «задовільно» (D або E);

- обидві оцінки «добре» (В або С).

«Задовільно» (D), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (D);

- одна оцінка «добре» (В або С), а друга - «задовільно» (D або E).

«Задовільно» (E), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (E).

«Незадовільно» (F або FX), якщо одна з окремих оцінок «незадовільно» (F або FX).

При трьох і чотирьох окремих оцінках виводиться:

«Відмінно» (А), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «добре» (В або С), а решта — «відмінно» (А);

«Добре» (В), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки

«задовільно» (O);

«Добре» (C), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «задовільно» (E);

«Задовільно» (D), якщо в окремих оцінках не більш двох оцінок «задовільно» (E);

«Задовільно» (C), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «незадовільно» (F або FX);

«Незадовільно» (F або FX), якщо в окремих оцінках більше однієї оцінки «незадовільно» (F або FX).

При проведенні екзамену у формі комп'ютерного тестування оцінка за тестові завдання виставляється:

«відмінно» (A), якщо надано понад 90% правильних відповідей;

«добре» (B), якщо надано 82-89% правильних відповідей;

«добре» (C), якщо надано 75-81% правильних відповідей;

«задовільно» (D), якщо надано 66-74% правильних відповідей;

«задовільно» (E), якщо надано 60-65% правильних відповідей;

«незадовільно» (FX), якщо надано 35-59% правильних відповідей;

«незадовільно» (F), якщо надано 1-34% правильних відповідей.

Атестація - це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь та інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Атестація осіб здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники замовника. На підставі рішення екзаменаційної комісії особі, яка успішно виконала освітню програму на певному рівні вищої освіти, присуджується відповідний ступінь вищої освіти та присвоюється відповідна кваліфікація.

IV. ТЕХНОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Планування та проведення контрольних заходів

Контрольні заходи є однією з форм управління освітнім процесом і реалізують чотири основні функції: діагностичну, навчальну, організаційну, виховну. Контрольні заходи плануються на таких принципах діагностичності засвоєння навчального матеріалу:

- відповідність стандартам вищої освіти;
- застосування стандартизованої та уніфікованої системи діагностики;
- визначеність критеріїв оцінювання;
- об'єктивність та прозорість системи контролю.

Контроль рівня засвоєння знань здобувачем вищої освіти може здійснюватися наступними формами контрольних заходів:

- тестування (у тому числі з використанням комп'ютерної техніки);
- поточного опитування;
- виконання творчих робіт;
- виконання письмового контрольного завдання;
- виконання письмової контрольної роботи;

- співбесіди;
- захисту курсового проекту (роботи);
- накопичувальної (за оцінкою видів робіт змістового модуля: практичні роботи, семінари тощо).

Форма проведення контрольного заходу (екзамену, заліку) та критерії їх оцінювання визначається робочою програмою навчальної дисципліни. Зміст екзаменаційних білетів, перелік матеріалів, користування якими дозволяється здобувачу вищої освіти під час екзамену (програми, довідники, карти, таблиці, макети та інші посібники), а також критерії оцінки рівня його підготовки обговорюються на засіданні кафедри і затверджуються начальником (завідувачем) кафедри не пізніше ніж за місяць до початку складання екзаменів. Зазначені матеріали дійсні протягом навчального року, вони є складником навчально-методичної документації з дисципліни і зберігаються на кафедрі.

Форма проведення контрольного заходу та особливості застосування критеріїв їх оцінювання з навчальної дисципліни розробляється (застосовується) лектором (викладачем) з урахуванням їх валідності, у відповідності до особливостей навчальної дисципліни та загальних критеріїв оцінювання знань. Перевірка і оцінка знань здобувачів вищої освіти мають відбивати рівень засвоєння знань.

Обов'язковим є оголошення виду та форми контролю на початку вивчення дисципліни.

Поточний, проміжний модульний та рубіжний контроль знань, умінь та практичних навичок здобувачів вищої освіти проводиться після вивчення логічно завершеної частини навчального матеріалу з метою стимулювання здобувачів вищої освіти до постійної самостійної навчальної роботи та зменшення контрольних заходів у період екзаменаційної сесії.

Об'єктом оцінювання є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого перевіряється під час поточного контролю.

До проміжного модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі вищої освіти за умови проходження ними усіх проміжних модульних контролів.

Рубіжний контроль - це підведення підсумку, підрахунок суми поточного та проміжного модульного контролів, можливих поточних перездач. Рубіжний контроль не передбачає проведення окремої контрольної роботи або тестування.

Оцінювання академічних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін здійснюється на основі накопичування балів поточного, проміжного модульного та підсумкового контролів.

Здобувачі вищої освіти отримують залік на останньому занятті за результатом рубіжного контролю, який у випадку передбаченого робочою навчальною програмою заліку або екзамену збігається з підсумковим і складає суму набраних балів протягом семестру.

Якщо здобувач вищої освіти набрав достатню кількість балів (60 і більше)

за сумою оцінок з окремих змістових модулів, він може бути звільнений від складання екзамену або заліку, а набраний ним сумарний бал переводиться в оцінку за національною чотирибальною шкалою та європейською шкалою ЄКТС.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами рубіжного контролю набрали 60 і більше балів, але не погоджуються з результатом і бажають підвищити свою успішність, мають право складати екзамен або залік.

У разі не підтвердження на екзамені або заліку оцінки рубіжного контролю викладач виставляє здобувачу вищої освіти оцінку підсумкового (екзаменаційного) контролю, яка є нижчою за рубіжний контроль.

Результати навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з поточного, проміжного модульного та підсумкового контролів оцінюються за національною чотирибальною шкалою, а заліків - двобальною («зараховано», «незараховано»), а також всі види контролів оцінюються за стобальною шкалою та за шкалою ЄКТС.

На виконання індивідуального науково-дослідного завдання (курсовий проект/робота) відводиться окремий змістовий модуль і оцінюється за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ЄКТС. Термін виконання курсового проекту (роботи) визначається робочим навчальним планом і обмежується одним семестром. Захист курсового проекту (роботи) здійснюється до початку екзаменаційної сесії.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами семестрового контролю мають академічну заборгованість з однієї або двох навчальних дисциплін, повинні її ліквідувати до початку наступного семестру.

Перескладання семестрового екзамену або заліку з навчальної дисципліни з метою підвищення оцінки допускається лише як виняток, з поважних причин, за заявою здобувача вищої освіти на ім'я начальника Інституту, погодженою начальником факультету, начальником (завідувачем) кафедри, підтриманою органом курсантського самоврядування протягом наступного семестру.

Екзаменаційні білети, тести для проведення підсумкового контролю повинні повністю охоплювати робочу програму навчальної дисципліни, вивчену в даному семестрі, навчальному році.

Екзаменаційні білети повинні кожного навчального року затверджуватися на засіданні кафедри, якщо у робочій навчальній програмі навчальної дисципліни наявні зміни та перезатверджуватися за умови відсутності змін.

Апеляція результатів підсумкового контролю

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового семестрового контролю, має право звернутися до апеляційної комісії в день оголошення результатів підсумкового оцінювання. Апеляція має бути розглянута не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім на засіданні комісії.

Порядок повторного проходження контрольних заходів (ліквідація академічної заборгованості)

Здобувач вищої освіти в обов'язковому порядку повинен відвідувати заняття, на яких проводиться поточний, проміжний (модульний) або підсумковий контроль.

Здобувача вищої освіти допускають до складання іспиту (диференційованого заліку) з дисципліни, якщо він набрав не менше 20 балів з 50 максимально можливих за семестр і виконав умови допуску до іспиту, визначені викладачем у робочій програмі дисципліни.

Недопуск до іспиту прирівнюється до отримання незадовільної оцінки. Питання про недопуск здобувача вищої освіти до іспиту вирішує викладач та інформує факультет доповідною запискою не пізніше ніж за тиждень до початку сесії. Здобувач вищої освіти, який отримав недопуск до іспиту, має право скласти його під час сесії для ліквідації академічної заборгованості, попередньо виконавши всі вимоги до курсу. Сесія для ліквідації академічної заборгованості - це період, протягом якого здобувач вищої освіти, що отримав під час сесії незадовільні оцінки, повинен повторно скласти іспити й заліки. Для заліків та іспитів осіннього й весняного семестрів така сесія відбувається впродовж місяця після закінчення екзаменаційної сесії. Друга сесія для ліквідації заборгованості (перед комісією) є спільною для двох семестрів і відбувається до початку нового навчального року.

У разі отримання під час екзаменаційної сесії незадовільної оцінки з дисципліни здобувач вищої освіти має право повторно скласти іспит двічі: вперше - протягом місяця після кожної сесії, а вдруге - у присутності комісії, яку створює начальник факультету. Дату складання іспиту перед комісією встановлює начальник факультету.

У разі отримання трьох незадовільних оцінок за підсумками однієї заліково-екзаменаційної сесії здобувач вищої освіти не має права на повторне складання іспитів та заліків, і його відраховують з Інституту.

Якщо за підсумками сесії для ліквідації заборгованості після іспитів осіннього семестру і літньої екзаменаційної сесії здобувач вищої освіти отримав у сумі три незадовільні оцінки, він більше не має права на повторне складання іспитів, і його відраховують з Інституту.

Здобувач вищої освіти, що був відсутній на іспиті з поважних причин, які підтверджені відповідними документами, за рішенням начальника факультету має можливість скласти пропущений іспит. Для цього він повинен отримати на факультеті дозвіл на «перше складання» іспиту і довідатися про час і місце складання пропущеного іспиту. Здобувач вищої освіти зобов'язаний попередити командування факультету про свою можливу відсутність ще до початку цього іспиту.

Відсутність здобувача вищої освіти на іспиті без поважних причин прирівнюється до незадовільної оцінки. Такий здобувач вищої освіти має право отримати в навчальному відділі дозвіл на «першу ліквідацію заборгованості» і скласти іспит у відповідну сесію.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється за графіком, укладеним начальником факультету. В разі готовності здобувач вищої освіти має право подати в навчальну частину факультету прохання про повторне складання іспиту у зручний для нього і викладача час. Призначення дати повторного іспиту для ліквідації академічної заборгованості здійснюється лише з дозволу першого заступника начальника Інституту з навчально-методичної та наукової роботи.

Якщо існують поважні причини, з яких здобувач вищої освіти не має можливості скласти іспит у викладача, що читав лекційний курс, перший заступник начальника Інституту призначає іншого екзаменатора.

У випадку повторного складання іспиту підсумкова оцінка повинна враховувати загальну кількість балів, отриманих здобувачем вищої освіти впродовж семестру, а також бали, отримані безпосередньо на іспиті.

Викладач зобов'язаний встановити систему оцінювання на іспиті і повідомити її здобувачеві вищої освіти.

V. ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Виконання індивідуальних завдань з дисципліни (курсові роботи) є невід'ємним складником самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Індивідуальні завдання сприяють більш поглибленому вивченню здобувачем вищої освіти теоретичного матеріалу, закріпленню і узагальненню отриманих знань, формуванню вмінь використання знань для комплексного вирішення відповідних професійних завдань. Види, термін видання, виконання і захист індивідуальних завдань з певних навчальних дисциплін визначаються їх робочими програмами та розкладом занять. Індивідуальні завдання виконуються здобувачами вищої освіти самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з боку викладача. Наявність позитивних оцінок, отриманих здобувачем вищої освіти за виконання індивідуальних завдань, є необхідною умовою допущення до семестрового контролю з даної дисципліни.

Курсова робота з навчальної дисципліни передбачає розроблення сукупності документів (пояснювальної записки, графічного, ілюстративного матеріалу, у тому числі з використанням топографічних карт). Вона вирішує конкретне завдання щодо об'єктів діяльності фахівця (тактичних завдань, військових питань тощо). Курсова робота виконується здобувачем вищої освіти самостійно під керівництвом викладача згідно із завданням для курсової роботи на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та вмінь.

Тематика курсових робіт повинна відповідати завданням навчальної дисципліни і тісно пов'язуватися з практичними потребами діяльності майбутнього фахівця.

Здобувачам вищої освіти надається право вибору теми курсової роботи або пропонується висунути власну тему. Темі курсових робіт розглядаються на засіданні кафедри та затверджуються начальником (завідувачем) кафедри.

Мета, завдання та порядок виконання курсових робіт, зміст та обсяг їх окремих частин, характер вихідних даних, а також інші вимоги наводяться у методичних вказівках, які розробляються кафедрами, що ведуть курсове проектування.

В одному семестрі може плануватися не більше двох курсових робіт. На їх виконання у робочій програмі навчальної дисципліни необхідно передбачати, як правило, від 20 до 40 годин.

Захист курсової роботи проводиться прилюдно перед комісією у складі 2-3 викладачів кафедри, у тому числі і керівника курсової роботи.

Результати захисту курсової роботи оцінюються за національною (чотирибальною) шкалою та за шкалою ЄКТС. У разі отримання незадовільної оцінки здобувач вищої освіти за рішенням комісії виконує курсову роботу за новою темою або перепрацьовує попередню роботу.

Здобувач вищої освіти, який без поважної причини не подав курсову роботу у зазначений термін або не захистив її, вважається таким, що має академічну заборгованість.

Підсумки курсового проектування обговорюються на засіданнях кафедр. Курсові роботи зберігаються на кафедрі протягом одного року.

VI. КРИТЕРІЇ ВИЗНАЧЕННЯ ОЦІНКИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підсумкова оцінка формується через розподіл балів між поточним контролем та екзаменом (заліком) у співвідношенні:

- 60% оцінки за практичні дії, семінари, поточний контроль і 40% за результатами екзамену (заліку);

- 50% оцінки за практичні дії, семінари, поточний контроль, 30% за виконання індивідуального науково-дослідного завдання і 20% за результатами екзамену.

При оцінюванні кожного виду навчальної діяльності здобувачу вищої освіти виставляються бали:

- за аудиторну роботу – за 6-ти бальною шкалою (0-5), які конвертуються за відповідним коефіцієнтом. Результати оцінювання аудиторної роботи заносяться науково-педагогічним працівником до журналу обліку роботи навчальної групи. Підсумкові бали за аудиторну роботу виставляються у журнал окремим стовпчиком напередодні модульного контролю.

- самостійна робота здобувачу вищої освіти, що передбачена робочою програмою навчальної дисципліни, оцінюється науково-педагогічним працівником за 10 бальною шкалою протягом модулю і виставляється в електронний журнал окремим стовпчиком напередодні модульного контролю;

- індивідуальна робота оцінюється науково-педагогічним працівником за 10 бальною шкалою та виставляється в електронний журнал окремим стовпчиком напередодні модульного контролю.

Виконання завдань, які виносяться на самостійну та індивідуальну роботу, контролюється науково-педагогічним працівником під час консультацій.

Здобувач вищої освіти допускається до складання модульного контролю у разі, якщо ним виконані всі передбачені робочою навчальною програмою дисципліни поточні завдання, відпрацьовані всі пропущені заняття та сума балів поточного контролю не менша 40.

Заповнення електронних журналів здійснюється методистом факультету щоденно після закінчення навчальних занять та подачі інформації науково-педагогічним складом.